Oznámenie o strategickom dokumente

Nízkouhlíková stratégia obce Valaliky

podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

december 2021

Obsah

1 Základné údaje o obstarávateľovi 1

2 základné údaje o strategickom dokumente 2

2.1 Názov 2

2.2 Charakter 2

2.3 Hlavné ciele 2

2.4 Obsah (osnova) 3

2.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu. 4

2.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania. 5

2.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom. 6

2.8 Orgán kompetentný na jeho prijate 7

2.9 Druh schvaľovacieho dokumentu 7

3 Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia 8

3.1 Požiadavky na vstupy 8

Identifikačné údaje harmonogramu tvorby stratégie 9

3.2 Údaje o výstupoch 9

3.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie 11

3.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. 11

3.5 Vplyv na chránené územia 11

3.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu 11

3.7 Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice 12

4 dotknuté subjekty 13

4.1 Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení 13

4.2 Zoznam dotknutých subjektov 13

4.3 Dotknuté susedné štáty 13

5 doplňujúce údaje 14

5.1 Mapová a iná grafická dokumentácia 14

5.2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu 14

6 miesto a dátum vypracovania oznámenia 15

7 potvrdenie správnosti údajov 16

7.1 Meno spracovateľa oznámenia 16
7.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka 16

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

Obstarávateľ	Obec Valaliky
IČO	00324850
Sídlo	Obecný úrad Poľná 8 044 13 Valaliky
Kontaktná osoba	Ing. Štefan Petrík
Telefón	0903 644 027
E-mail	obec@valaliky.sk
Konzultant	TERA green s.r.o
IČO	46879544
Sídlo	Orechová 1701/23, Bardejov 085 01
Kontaktná osoba	Ing. Andrea Štefanková
Telefón	+421 910 901 461
E-mail	stefankova@teragreen.sk

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

2.1 Názov

Nízkouhlíková stratégia obce Valaliky.

2.2 Charakter

Nízkouhlíková stratégia je komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby emisií CO_2.

Nízkouhlíková stratégia navrhuje aktivity a opatrenia, ktoré nezaťažujú životné prostredie na lokálnej úrovni, práve naopak, realizácia každého opatrenia má za následok zlepšenie kvality životného prostredia v regióne. Realizácia opatrení nízkouhlíkovej stratégie bude mať primárne priaznivý vplyv nie len na zlepšenie úrovne lokálneho životného prostredia, ale taktiež aj na zlepšenie kvality ovzdušia v riešenom území, čím sa dosiahne vyššia životná úroveň z pohľadu zdravia miestnych obyvateľov.

Podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov posudzovanie vplyvov nízkouhlíkovej stratégie na životné prostredie je v kompetencii Okresného úradu v Košiciach - okolie – odbor starostlivosti o životné prostredie.

2.3 Hlavné ciele

Predkladaná nízkouhlíková stratégia je zameraná na vývoj a implementáciu relevantných integrovaných územných stratégií a plánov na zvýšenie využívania potenciálov endogénnej obnoviteľnej energie a na zlepšenie regionálnej energetickej výkonnosti. Podnecuje navrhovanie a testovanie koncepcií a nástrojov na využívanie endogénnych obnoviteľných zdrojov energie. Vytvára priestor na vývoj a implementáciu územných stratégií na zlepšenie energetického manažmentu vo verejnom i súkromnom sektore v danom regióne. Umožňuje vývoj stratégií a politík na základe dopytu, zameraných na zníženie spotreby energie (napríklad inteligentné meranie, distribúcia inteligentných spotrebiteľských aplikácií atď.) a na rozvoj a testovanie riešení na lepšie prepojenie a koordináciu energetických sietí zameraných na integráciu a využívanie obnoviteľných zdrojov energie za účelom zníženia uhlíkovej stopy CO_2 v regióne.

Cieľ zníženia emisií CO_2 je určený ako absolútne zníženie emisií o **66,44 %** a je definovaný porovnaním s východzím rokom. Miestna samospráva určila východzí rok 2016, ku ktorému poskytla najkomplexnejšie a najspoľahlivejšie údaje na zostavenie bilancie.

2.4 Obsah (osnova)

1 Identifikačné údaje

1.1 Identifikačné údaje objednávateľa

1.2 Identifikačné údaje zhotoviteľa

1.3 Identifikačné údaje schvaľovateľa

1.4 Identifikačné údaje harmonogramu tvorby stratégie

1.5 Identifikačné údaje poskytovateľa príspevku stratégie

2 Úvod

2.1 Charakteristika, účel a potreba nízkouhlíkovej stratégie

2.2 Relevantné strategické dokumenty a ich väzba na strategický dokument NUS

3 Regionálne využitie nízkouhlíkovej stratégie

4 Popis a charakteristika územia

4.1 Charakteristika územia

4.2 Sociálno-demografická charakteristika

4.2.1 Analýza demografického vývoja

4.2.2 Analýza občianskej infraštruktúry

4.2.3 Analýza technickej infraštruktúry

4.2.4 Analýza environmentálneho prostredia

4.2.5 Analýza klimatických podmienok

4.3 SWOT analýza

5 Bilancie emisií skleníkových plynov

5.1 Zhrnutie výsledkov BEI

6 Nízkouhlíková stratégia

6.1 Opatrenie č. 1: Zníženie energetickej náročnosti budov miestnej samosprávy

6.1.1 Budovy vo vlastníctve miestnej samosprávy

6.1.2 Navrhované opatrenia a aktivity pre budovy miestnej samosprávy

6.1.3 Predpokladané dosiahnutie cieľov aplikáciou opatrenia č.1

6.2 Opatrenie č. 2: Zníženie energetickej náročnosti budov rodinných domov

6.2.1 Rodinné domy
6.3 Opatrenie č. 3: Vodozádržné opatrenia
6.4 Opatrenie č. 4: Zavedenie energetického manažmentu
6.5 Opatrenie č. 5: Zníženie energetickej náročnosti v doprave
6.5.1 Vozový park samosprávy a podpora elektromobility
6.5.2 Navrhované opatrenia pre vozový park samosprávy
6.5.3 Cyklotrasy v území samosprávy
6.5.4 Parkoviská na území samosprávy
6.6 Opatrenie č. 6: Nakladanie s odpadmi
6.6.1 Kompostovanie
6.6.2 Zberné dvory
6.6.3 Využitie SMART technológií pri nakladaní s odpadmi
6.7 Opatrenie č. 7: Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia
6.7.1 SMART vo verejnom osvetlení
7 Komunikačné a informačné aktivity
7.1 Navrhnuté aktivity s cieľom zabezpečiť informovanosť verejnosti
8 Bibliografia

2.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Nízkouhlíková stratégia nemá variantné riešenia. Navrhované opatrenia nie sú pre užívateľa záväzné, majú charakter poradný. Vždy je na zvážení adekvátnych príležitostí a možností, ktoré opatrenia a v akom rozsahu sa budú realizovať. Strategický dokument je otvorený a je potrebné vo fáze implementácie stratégie systematické sledovanie a vyhodnocovanie priebežného postupu realizácie stratégie z hľadiska dosahovania jej cieľov. Následne hodnotenia budú zapracované do stratégie tak, aby pomohli dosiahnuť stanovené ciele stratégie novými alebo upravenými aktivitami a opatreniami.

2.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Spracovanie NUS v jednotlivých krokoch:		Identifikácia potreby NUS		Nastavenie projektu na vypracovanie NUS			Analytická časť NUS			Stanovenie plánovaných aktivít a opatrení NUS			Posúdenie vplyvov strategického dokumentu na životné		Schvaľovanie NUS	
		Organizačná štruktúra NUS	SWOT analýza	Harmonogram	Plán riadenia spolupráce a komunikácie	Rozpočet	Zber dát	Analýza a vyhodnotenie údajov	Stanovenie základných emisií CO2 (BEI)	Spracovanie matice aktivít a opatrení	Nastavenie implementácie, financovania a vyhodnocovania NUS	Spracovanie NUS na pripomienkovanie a posúdenie	Pripomienkovanie NUS objednávateľom	Úprava a dopracovanie NUS	Dopracovanie podpornej dokumentácie, metodiky a evaluácie NUS	Schvaľovanie NUS zastupiteľstvom ŽSK
2020	august															
	september															
	október															
	november															
	december															
2021	január															
	február															
	marec															
	apríl															
	máj															
	jún															
	júl															
	august															
	september															
	október															
	november															
	december															
2022	január															

2.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Vypracovaná nízkouhlíková stratégia vychádza z hlavných princípov obsiahnutých v strategických dokumentoch:

Medzinárodnej úrovne:

- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC)
- Parížska dohoda
- Kjótsky protokol
- Enviromentálny akčný plán
- Klimatický a energetický rámec 2030
- Roadmap 2050
- Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo
- Stratégia Európa 2020
- Klimatický a energetický balík
- Rozhodnutie o spoločnom úsilí (Effort Sharing Decision, ESD)

Národnej úrovne:

- Energetická politika Slovenskej republiky (2014)
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (2018)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 -2030 (2018)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR (2008)
- Koncepcia energetickej efektívnosti Slovenskej republiky
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2017-2019 s výhľadom do roku 2020 (2017)
- Koncepcia využívania OZE
- Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike

- Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020 (2015)

Miestnej a regionálnej úrovne:

- Územný plán obce Valaliky
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Valaliky 2016–2022
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Valaliky 2018-2022

Okrem spomínaných strategických dokumentov sa vychádzalo *z údajov uverejnených v nasledovných zdrojoch:*

- Štatistický úrad – datacube na internete
- Prognóza vývoja – Prognostický ústav SAV
- Celoštátne sčítanie dopravy 2015 – Slovenská správa ciest
- SHMU
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra – Atlas máp stability svahov
- Mapy google, openstreetmap
- Kataster portal

2.8 Orgán kompetentný na jeho prijate

Podľa §3 písm.n) zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je schvaľujúcim orgánom na prijatie dokumentu nízkouhlíkovej stratégie orgán verejnej správy príslušný na schválenie strategického dokumentu. V zmysle zákona č.302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) §11 ods.2 písm. c) je Zastupiteľstvu obce Valaliky vyhradené schvaľovať regionálne rozvojové plány a programy.

2.9 Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenia Zastupiteľstva obce Valaliky.

3 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

3.1 Požiadavky na vstupy

Spracovanie a realizácia NUS si vyžaduje ľudské a finančné zdroje. Miestna samospráva zvolila pri tvorbe NUS prístupy využitia interných a externých zdrojov a to delegovaním pracovných úloh na jednu z regionálnych energetických agentúr. Interné kapacity obce predstavujú zamestnanci obce. Vypracovanie a realizácia NUS budú financované z operačného programu Kvalita životného prostredia. V dôsledku implementácie NUS nebude navyšovaná personálna kapacita organizačnej štruktúry obce. Ciele a opatrenia vyplývajúce z tejto stratégie budú plnené v rámci existujúcich organizačných kapacít a budú včlenené do existujúcich rozvojových procesov v obci.

Vypracovaná stratégia sa opiera sa o bilanciu základných emisií (BEI) a zároveň navrhuje opatrenia na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Geografické hranice BEI sú určené administratívnou hranicou samosprávy. Základná bilancia tvorby CO_2 vychádza z konečnej spotreby energie na území miestnej samosprávy, a to buď priamo spaľovaním paliva v rámci územia samosprávy, alebo nepriamo spaľovaním paliva pre výrobu elektrickej a tepelnej energie, ktorá sa využíva a spotrebuje na území samosprávy. Na prepočet tvorby emisií CO_2 boli použité štandardné emisné faktory v súlade s platnou legislatívou o energetickej hospodárnosti budov.[1] Štandardné emisné faktory vyčíslujú množstvo uhlíka v každom palive a CO_2 je najdôležitejší skleníkový plyn a tvorba emisií CH_4 a N_2O je zanedbateľná. Z hľadiska udržateľnosti využívania biomasy/biopaliva z lokálnych zdrojov a miestnej alebo certifikovanej výroby zelenej elektriny je tvorba emisií CO_2 nulová.

Pri príprave stratégie, aj pri plnení jej cieľov, bol pri definovaní vstupov potrebný integrovaný prístup, spolupráca pracovných skupín a účinná koordinácia na všetkých úrovniach procesov.

---

[1] Vyhláška č.324/2016 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MDVaRZ SR č.364/2012 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č.555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Samotné spracovanie nízkouhlíkovej stratégie obce začala v roku 2019 a prebiehala podľa harmonogramu:

Identifikačné údaje harmonogramu tvorby stratégie	
Identifikácia potreby NUS	3 mesiace
Nastavenie projektu vypracovania NUS	3 mesiace
Analytická časť NUS	3 mesiace
Stanovenie plánovaných aktivít a opatrení NUS	1 mesiac
Spracovanie matice aktivít a opatrení NUS	4 mesiace
Nastavenie implementácie, financovania a vyhodnocovania NUS	3 mesiace
Schvaľovanie stratégie	1 mesiac

3.2 Údaje o výstupoch

Výstupom hodnotenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie bude samotná Nízkouhlíková stratégia obce schválená obecným zastupiteľstvom.

Nízkouhlíková stratégia je vypracovaná v súlade s Dohovorom primátorov a starostov pre klímu a energetiku (SECAP). Vychádza z hlavných princípov obsiahnutých v strategických dokumentoch, ako aj zo strategických dokumentov na miestnej a regionálnej úrovni. Je to komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby emisií CO_2. Navrhuje aktivity a opatrenia, ktoré nezaťažujú životné prostredie na lokálnej úrovni, práve naopak, realizácia každého opatrenia má za následok zlepšenie kvality životného prostredia v regióne.

Plánované aktivity a opatrenia po dobu platnosti stratégie sú sústredené na jednotlivé sektory:

1. **Budovy vo vlastníctve miestnej samosprávy:**

- administratívne budovy,
- budovy škôl a školských zariadení,
- bytové domy,
- budovy nemocníc a zdravotníckych zariadení,
- športové haly a iné budovy určené na šport,
- iné objekty.

2. **Rodinné domy.**
3. **Verejné osvetlenie.**
4. **Tepelná energetika.**
5. **Doprava.**
6. **Plochy pre verejné a komunálne využívanie.**
7. **SMART city.**

Implementačná časť stratégie identifikuje možné zdroje financovania navrhovaných opatrení, odhad ich plánovaného prínosu k zníženiu emisií skleníkových plynov alebo k zvýšeniu záchytov, vrátane návrhu indikátorov na sledovanie a vyhodnocovanie dosahovania cieľa v nastavenom systéme MEI (monitorovanie emisií).

Súhrn opatrení NUS:

Opatrenie č. 1: Zníženie energetickej náročnosti budov miestnej samosprávy
Opatrenie č. 2: Zníženie energetickej náročnosti budov rodinných domov
Opatrenie č. 3: Vodozádržné opatrenia
Opatrenie č. 4: Zavedenie energetického manažmentu
Opatrenie č. 5: Zníženie energetickej náročnosti v doprave
Opatrenie č. 6: Nakladanie s odpadmi
Opatrenie č. 7: Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia

Riešená problematika je interdisciplinárna a preto pri jej plnení bude potrebná aktívna účasť všetkých relevantných účastníkov z organizácií miestnej samosprávy, podnikateľských subjektov, neziskových organizácii, mimovládnych inštitúcií, aktivistov pôsobiacich v rámci jednotlivých hodnotených sektorov a kľúčových oblastí a v neposlednom rade aj občanov obce.

3.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Plánované aktivity a opatrenia v strategických sektoroch budovy miestnej samosprávy, rodinné domy, verejné osvetlenie, tepelná energetika, doprava, plochy pre verejné a komunálne využitie a SMART city sú zamerané na znižovanie tvorby emisií CO_2. Implementáciou záverov stratégie je možné predpokladať neutrálne alebo skôr priame ako aj nepriame prevažne pozitívne vplyvy na životné prostredie. Rozsah dopadov je pritom závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení.

3.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Schválením nízkouhlíkovej stratégie a realizáciou opatrení v jednotlivých sektoroch sa očakávajú skôr všeobecne prospešné dopady alebo dopady bez negatívneho následku na zdravie obyvateľstva a kvalitu jeho života.

3.5 Vplyv na chránené územia

Nízkouhlíková stratégia návrhmi aktivít a opatrení má znížiť emisie skleníkových plynov a sledovaných emisií. Ciele stratégie a navrhované aktivity a opatrenia nie sú priestorovo ohraničené a sú navrhované v intraviláne obce. Stratégia podporuje využívanie medzisektorálneho prístupu a je preto predpoklad, že pri definovaní cieľov a opatrení sa bude prihliadať na záujmy ochrany prírody a možné dopady na chránené územia. Návrh a schválenie Stratégie nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia.

3.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu, vo vzťahu k životnému prostrediu, sa neočakávajú.

3.7 Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice

V rámci vypracovania oznámenia a identifikácie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, neboli identifikované významné negatívne vplyvy, ktoré by presahovali štátne hranice. Zo zamerania a cieľov strategického dokumentu sa predpokladajú skôr pozitívne vplyvy presahujúce štátne hranice.

4 DOTKNUTÉ SUBJEKTY

4.1 Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

S ohľadom na charakter strategického dokumentu a jeho dosah, je dotknutou verejnosťou taká verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní. Dotknutou verejnosťou sú tak všetci občania SR a subjekty, združenia a iniciatívy občanov, právnických a fyzických osôb pôsobiacich v SR, ktoré budú mať záujem zapojiť sa do procesu a participovať na príprave Stratégie.

4.2 Zoznam dotknutých subjektov

Zoznam dotknutých orgánov:

- Košický samosprávny kraj
- Okresný úrad Košice - okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Košice – okolie, odbor krízového riadenia
- Okresný úrad Košice - okolie, pozemkový a lesný odbor
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice - okolie
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Košice - okolie
- Obec Valaliky

4.3 Dotknuté susedné štáty

Prípravou a schválením strategického dokumentu nebudú negatívnymi vplyvmi dotknuté susedné štáty.

5 DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

5.1 Mapová a iná grafická dokumentácia

Strategický dokument obsahuje mapovú dokumentáciu. Iná grafická dokumentácia nie je v dokumente NUS.

5.2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

Podrobnosti o materiáloch použitých pri vypracovaní strategického dokumentu sú uvedené v samotnom strategickom dokumente.

6 MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

Obec Valaliky, Obecný úrad, Poľná 8, 044 13 Valaliky

december 2021

7 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

7.1 Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Andrea Štefanková, TERA green s.r.o., Orechová 1701/23, 085 01 Bardejov

č.t.: +421 910 901 461

email: stefankova@teragreen.sk

7.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

OBEC VALALIKY

Ing. Štefan Petrík

starosta obce Valaliky